

30. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2023. GODINE
A KATEGORIJA SREDNJIH STRUKOVNIH I UMJETNIČKIH ŠKOLA

Točni odgovori i sustav bodovanja

1. zadatak: 3 boda

1 bod	<p>za svaku sastavnicu istraživačkog rada koja uključuje jedan od sljedećih opisa:</p> <p>ISTRAŽIVAČKO PITANJE: Postoje li značajne razlike između Republike Hrvatske i Europske unije u smanjenu količinu emisije stakleničkih plinova od 1990. do 2020. godine i izvorima emisije stakleničkih plinova? KLJUČNE RIJEČI: razlike, emisija, staklenički plinovi</p> <p>H.1: Sve države članice Europske unije, uključujući i Republiku Hrvatsku ispunile su klimatske ciljeve Kyotskog protokola i Pariškog sporazuma od 1990. do 2020. godine. KLJUČNE RIJEČI: klimatski ciljevi, Kyotski protokol, Pariški sporazum</p> <p>H.2: Promet je glavni izvor emisije stakleničkih plinova u Hrvatskoj i Europskoj uniji u 2018. godini. KLJUČNE RIJEČI: izvor (uzročnik), emisija, staklenički plinovi</p>
0,5 bodova	za svaku sastavnicu istraživačkog rada ako nedostaje prostorna ili vremenska odrednica
0 bodova	za istraživačko pitanje ako formulacija nije u upitnom obliku ili ne sadrži četiri ključne riječi za hipoteze ako ne sadrže ključne riječi ili nisu napisane kao izjavne rečenice

2. zadatak: 10,5 bodova

a) 1,5 bodova

0,5 bodova	za svaki točan odgovor napisan u odgovarajućem polju u drugom, trećem i četvrtom retku tablice (prilog 1.)
0 bodova	za svaki netočan odgovor napisan u drugom, trećem i četvrtom retku tablice (prilog 1.)

b) 3 boda

3 boda	za sve točno napisane države u petom retku tablice (prilog 1.)
2 boda	ako u petom retku tablice nije navedena jedna država ili je navedena najmanje jedna netočna država, a sve ostale države su točno navedene (prilog 1.)
1 bod	ako u petom retku tablice nisu navedene dvije države ili su navedene dvije netočne države, a sve ostale države su točno navedene (prilog 1.)
0 bodova	ako u petom retku tablice nisu navedene tri ili više točnih država ili su navedene tri ili više netočnih država (prilog 1.)

Prilog 1.

	Kyotski protokol (Drugo obvezujuće razdoblje)	Pariški sporazum
Ciljna godina	2020.	2030.
Bazna godina	1990.	1990.
Smanjenje emisije stakleničkih plinova	20 %	55 %
Države koje su 2020. godine ostvarile klimatske ciljeve	Belgija, Bugarska, Hrvatska, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Njemačka, Grčka, Mađarska, Italija, Latvija, Litva, Malta, Nizozemska, Poljska, Rumunjska, Slovačka, Švedska	Estonija, Latvija, Litva i Rumunjska

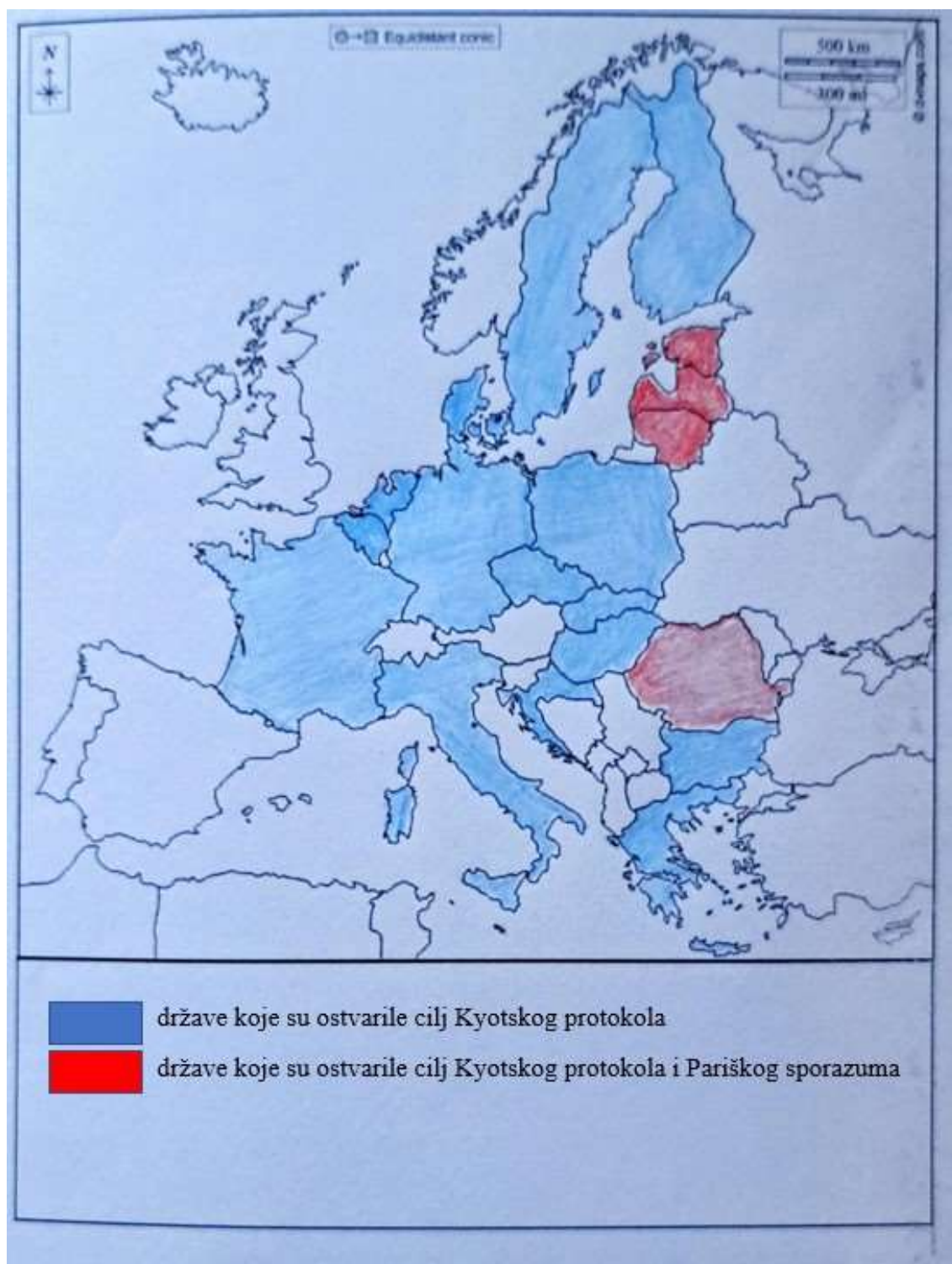
c) 1 bod

1 bod	Ako je unutar okvira upisan potpis: Države Europske unije koje su ostvarile klimatske ciljeve Kyotskog protokola i Pariškog sporazuma u 2020. godini.
0 bodova	ako nedostaje jedan ili više elementa potpisa

d) 3 boda

3 boda	Ako su na karti točno označene sve države (prilog 2.)
1 bod	Ako su na karti točno označene sve države iz jedne skupine (prilog 2.)
0 bodova	Ako na karti nisu točno označene sve države iz obje skupine (prilog 2.)

Prilog 2.



c) 2 boda

1 bod	za svaki odgovor koji uključuje jedan od sljedećih opisa (dijelova rečenica): Hrvatska je od 1990. do 2020. godine smanjila emisije stakleničkih plinova za 25 % dosegnuvši cilj Kyotskog protokola kao i većina država članica Europske unije, njih 21.
--------------	---

	<p>Hrvatska nije od 1990. do 2020. godine smanjila emisije stakleničkih plinova za najmanje 55 % kako bi dosegla cilj Pariškog sporazuma.</p> <p>Samo je manji broj članica Europske unije (Estonija, Latvija, Litva i Rumunjska) u 2020. godini dosegao cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova od 55 %, koji je potreban da bi se ostvarili ciljevi Pariškog sporazuma.</p>
--	---

3. zadatak: 12 bodova

a) 1 bod

1 bod	Za sve točno upisane podatke u drugom i trećem stupcu tablice (prilog 3.)
0,5 bodova	Ako su točno upisani svi podaci u jednom stupcu, a drugom je najmanje jedan netočan podatak (prilog 3.)

Prilog 3

Izvor emisije	Republika Hrvatska (%)	Europska unija (%)
Energetika	42,1	53
Promet	27	25
Industrijski procesi i uporaba proizvoda	10,9	9
Poljoprivreda	11,4	10
Otpad	8,6	3
Ukupno	100	100

b) 1 bod

0,5 bodova	za sve točno ucrtane oznake na osi y, uključujući i oznaku za 0 (nula) (prilog 4.)
0,5 bodova	za sve točno upisane vrijednosti uz oznake prema uputi i upisana 0 (nula)
0 bodova	za jednu i više netočno ucrtanu ili neucrtanu oznaku i netočno upisanu ili neupisanu vrijednost uz oznaku

c) 5 bodova

1 bod	za točno ucrtana i obojena oba stupca za svaki od 5 izvora i ispod njih upisan pripadajući naziv izvora (prilog 4.)
0,5 bodova	ako jedan od dva stupca nije točno ucrtan i obojen za svaki izvor, a ispod njih je upisan odgovarajući naziv izvora
0 bodova	za stupce ako nisu ucrtani redosljedom prema uputi
0 bodova	ako nisu točno ucrtana i obojena oba stupca za svaki izvor ili su točno ucrtana i obojena oba stupca, a ispod njih nije upisan pripadajući naziv izvora

d) 1 bod

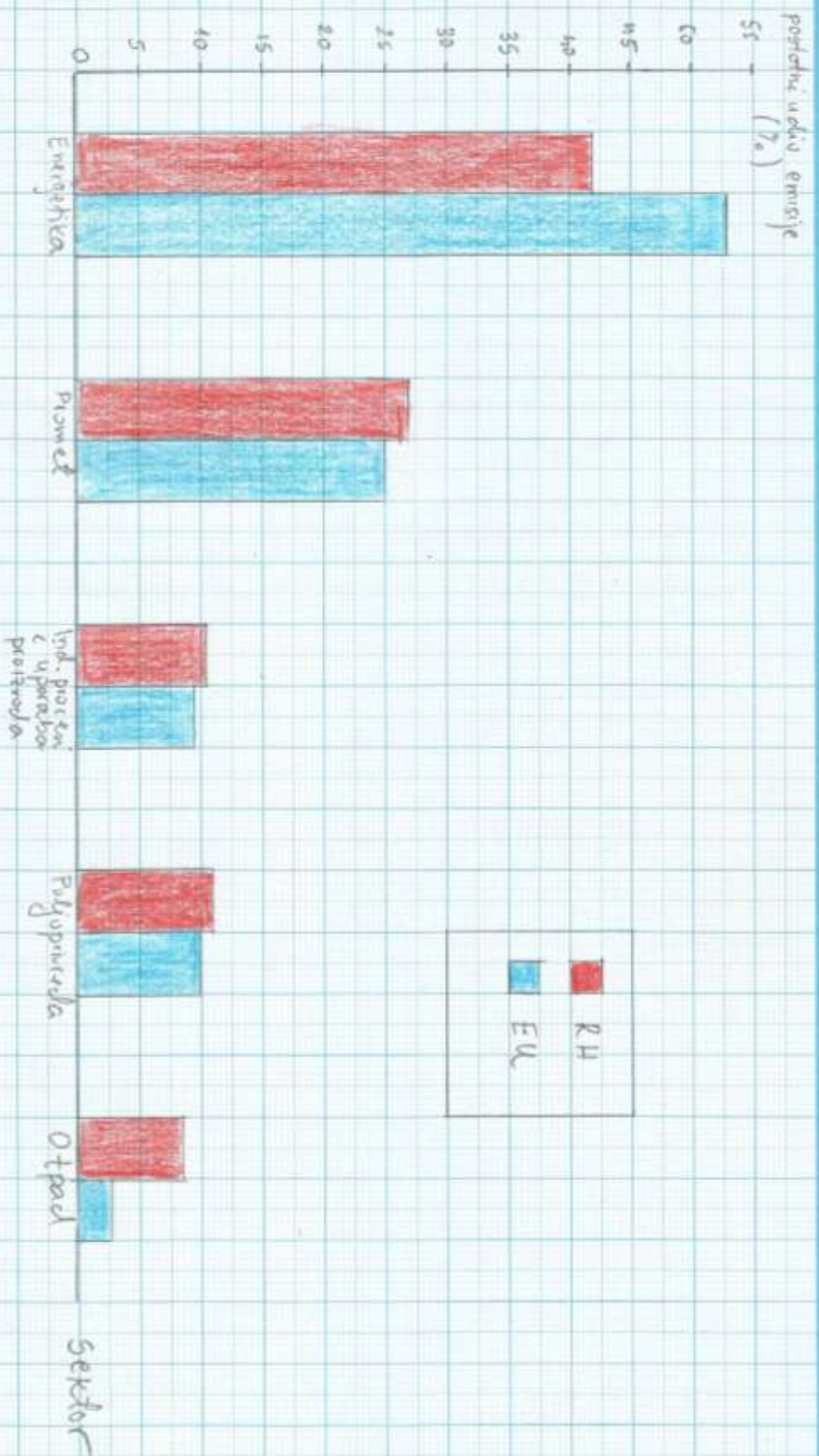
0,5 bodova	uz os x upisano izvor emisije (prilog 4.)
0 bodova	ako oznaka uz os x nije upisana prema rješenju
0,5 bodova	uz os y upisano postotni udio emisije (%) / udio emisije u postocima / emisija (%) (prilog 4.)
0 bodova	ako oznaka uz os y nije upisana prema rješenju

e) 0,5 bodova

0,5 bodova	za oba točno ucrtana i obojena pravokutnika prema uputi (prilog 4.)
0 bodova	za neucrtane i neobojene pravokutnike

f) 0,5

0,5 bodova	za točan smještaj i upisan potpis dijagrama: Udjeli emisija stakleničkih plinova po izvorima u Hrvatskoj i Europskoj uniji 2018. godine (prilog 4.)
0 bodova	ako nedostaje jedan ili više elementa potpisa



Udjeli emisija stakleničkih plinova po sektorima u
Hrvatskoj i Europskoj uniji 2018. godine

g) 3 boda

1 bod	<p>za svaki odgovor koji uključuje jedan od sljedećih opisa (dijelova rečenica):</p> <p>Najveći udio u emisiji stakleničkih plinova u Hrvatskoj (42,1 %) i Europskoj uniji (53 %) 2018. godinu dolazio je iz energetike.</p> <p>Emisiji stakleničkih plinova u Hrvatskoj i u Europskoj uniji najviše su pridonijeli energetika i promet, čineći više od 2/3 ukupne emisije stakleničkih plinova.</p> <p>Nema razlike u redoslijedu izvora po udjelima emisije u Hrvatskoj i Europskoj uniji, najveće emisije dolaze iz energetike i prometa, zatim iz industrijskih procesa i uporabe proizvoda i poljoprivrede, a najmanje iz otpada.</p> <p>Mjere: energetska učinkovitost, povećanje udjela obnovljivih izvora energije i sl.</p>
--------------	--

4. zadatak: 3 boda

1 bod	za zaključak koji odgovara na istraživačko pitanje (npr. Hrvatska se u smanjenju emisije stakleničkih plinova od 25 % od 1990. do 2020. ne razlikuje značajno od prosjeka Europske unije koji je iznosio 31 %. Također, ne postoje značajne razlike u izvorima emisije stakleničkih plinova između Hrvatske i Europske unije koje su 2018. godine zabilježile najveće količine emisija iz (djelatnosti) energetike i prometa.
1 bod	za svaku argumentaciju hipoteza iz koje se može zaključiti je li hipoteza potvrđena ili odbačena (npr. Iako je većina država članica Europske unije ostvarila napredak u smanjenju emisija stakleničkih plinova od 1990. do 2020. godine, neke su države još uvijek daleko od ispunjenja ciljeva Kyotskog protokola, a velika većina država članica 2020. godine nije bila blizu ispunjenja ciljeva Pariškog sporazuma, a među njima i Hrvatska.
1 bod	za svaku argumentaciju hipoteza iz koje se može zaključiti je li hipoteza potvrđena ili odbačena (npr. Prema podacima iznesenim u radu u Europskoj uniji je promet prouzročio četvrtinu ukupnih emisija stakleničkih plinova u 2018. godini. To znači da je promet bio jedan od najvećih pojedinačnih izvora emisija u EU. Slično tome, u Hrvatskoj je promet odgovoran za otprilike 37 % ukupnih emisija stakleničkih plinova u 2018. godini. Međutim, u oba područja energetike je doprinio većoj emisiji stakleničkih plinova. Energetika je i u Hrvatskoj i u Europskoj uniji najznačajnije doprinijela emisijama stakleničkih plinova, 53 % u Europskoj uniji i 42,1 % u Hrvatskoj.

5. zadatak: 1,5 bod

0,5 bodova	<p>- za bilo koju bibliografsku referencu od navedenih</p> <p>- vrednuju se najviše tri odgovora</p> <p>EUR-Lex, 2023: Kyotski protokol, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=LEGISSUM:kyoto_protocol (3. 5. 2023.)</p> <p>Europska komisija, 2021: Speeding up European climate action towards a green, fair and prosperous future: EU Climate Action Progress Report, https://knowledge4policy.ec.europa.eu/publication/report-com2021960-speeding-european-climate-action-towards-green-fair-prosperous-future_en (2. 5. 2023.)</p> <p>Republika Hrvatska Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, 2021: Izvješće o projekcijama emisija stakleničkih plinova po izvorima i njihovo uklanjanje ponorima Republika Hrvatska, https://www.haop.hr/sites/default/files/uploads/dokumenti/012_klima/dostava_podataka/Izvjesca/Izvj%C5%A1%C4%87e%20o%20projekcijama%20stakleni%C4%8Dkih%20plinova_2021.pdf (4. 5. 2023.)</p> <p>Statista, 2023: Greenhouse gas emissions in the EU-27 1990-2020 by sector, https://www.statista.com/statistics/1171183/ghg-emissions-sector-european-union-eu/ (4. 5. 2023.)</p> <p>Vijeće EU-a i Europsko vijeće, 2023: Pariški sporazum o klimatskim promjenama, https://www.consilium.europa.eu/hr/policies/climate-change/paris-agreement/#what (3. 5. 2023.)</p>
0 bodova	<p>za svaku bibliografsku referencu ukoliko:</p> <p>- sadrži sve sastavnice, ali nisu navedene sukladno uputama za citiranje</p> <p>- u navođenju iste nedostaje dva ili više interpunkcijskih znakova - , . ; (</p>